

7. Sushko R. Suchasni tendentsiyi IRO [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.ukrbizn.com/finansy/328-suchasn-tendenci-iro.html>, 2012.
8. Vyshnevskaya E. IPO na rynku Ukrainy — est' shansy! //Ynformatsyonno-analytycheskaya hazeta den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.dengi-info.com/archive/article.php?aid=1445>, 2006.
9. Pablychnyye razmeshchenyya aktsyy kompanyy Ukrainy na zarubezhnykh byrzhakh [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://economics.unian.net/rus/detail/122218>
10. Reznichenko E. IPO dlya ukraynskyykh kompanyy: nel'khye den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://www.prostobiz.ua/>
11. Kvyatkovsky R. Vыход ukraynskyykh kompanyy na IPO ozhydayut posle Evro-2012 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://minfin.com.ua/2012/05/08/586452/>.
12. Shelekhov K.V., Tarasenko A.O. Perevahy pervynnoho publicnoho rozmishchennya aktsiy (IPO) yak investytsiynoho instrumentu zaluchennya kapitalu vyrobnychym pidpryyemstvom //Efektyvna ekonomika. – Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1019>, 14.03.2012.
13. Hvardyn S.V. IPO: stratelya, perspektivy y opyt rossyyskyykh kompanyy / S.V. Hvardyn. – Moskva: Vershyna, 2007.
14. Balashov V.H., Yrykov V.A., Yvanova S.Y., Marholyn H.R. IPO y stoymost' rossyyskyykh kompanyy: moda y realyy. – M.: Yzdatel'stvo «Delo» ANKh, 2008. – 336 s.
15. IPO dlya ukraynskyykh kompanyy: nel'khye den'hy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: http://www.prostobiz.ua/biznes/razvitie_biznesa/stati/ipo_dlya_ukraynskiy_kompaniy_nelyogkie_dengi, 2011.
16. Самые успешные IPO ukraynskyykh kompanyy za pyat' let [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://pro-consulting.com.ua/news/2010/12/09>.
17. Shkarpova E. Spetsproekt «Korporatyvnyye fynansy»: Zhyzn' posle IPO [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: www.kontrakty.com.ua.
18. IRO s Ukrainy ne predvydyt'sya [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://bizreliz.info/>.
19. Kyev planuyet konkuryovat' s Varshavoy po kolychestvu IPO [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa: <http://minfin.com.ua/2012>.
20. Zadorozhna R. Pervynne publichne rozmishchennya tsinnykh paperiv yak zasib rozvytku fondovoho rynku Ukrainy // Ekonomist. – 2006. – №4. – S. 48-50.
21. Larin M. IROdrom dlya ukraynskyykh kompaniy / M. Larin // Pravovyy tyzhden. – 2010. – №29 (207). – S. 14–15.
22. Kost' K. Perevahy ipo yak zasobu zdiysnennya investytsiy / K.Kost' // Halyts'kyy ekonomichnyy visnyk. — 2011. — №1(30). — с.74-78.
23. Rinok IPO v Ukrainy: pokazately kompanyy y prohnoz na 2011 [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://intercredit.com.ua>
24. Prynayt projekt kontseptsyy stymulyrovanyya provedenyya IPO v Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://minfin.com.ua/2012>.

Рецензент Балджи М.Д., д.е.н., професор кафедри економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету.

20.02.2014

УДК 339.732.2

Кудлай Євгеній

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ БАНКІВ В ЕКОНОМІЦІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОРІЧЧЯ

.На початку ХХІ сторіччя перед Україною та банківською системою різних держав постало питання, як в умовах поширення глобалізації зберегти нормальний стан банківської системи та пережити глибокі зміни в банківській справі. Для кожної банківської установи на перше місце виходить питання передбачення кризових явищ в майбутньому та наміри зменшити можливі негативні наслідки для організації, а при можливості взагалі уникнути кризових явищ методом своєчасного прийняття правильних дій в межах розробленої антикризової стратегії. Для подальшого формування антикризової стратегії регулювання банківської діяльності, необхідно використовувати нові антикризові стратегії. Одним із методів створення нових стратегій є аналіз світового досвіду та подальше його використання при аналізі і розробці нових методів регулювання банківської діяльності.

Ключові слова: міжнародні банки, представництво, експансія, банківські операції, кредитні організації.

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ БАНКОВ В ЭКОНОМИКЕ В НАЧАЛЕ XXI ВЕКА

В начале XXI века перед Украиной и банковской системой различных государств встал вопрос, как в условиях распространения глобализации сохранить нормальное состояние банковской системы и пережить глубокие изменения в банковском деле. Для каждого банковского учреждения на первое место выходит вопрос предвидения кризисных явлений в будущем и намерения уменьшить возможные негативные последствия для организации, а при возможности вообще избежать кризисных явлений методом своевременного принятия правильных действий в рамках разработанной антикризисной стратегии. Для дальнейшего формирования антикризисной стратегии регулирования банковской деятельности, необходимо использовать новые антикризисные стратегии. Одним из методов создания новых стратегий, является анализ мирового опыта и дальнейшее его использование при анализе и разработке новых методов регулирования банковской деятельности.

Ключевые слова: международные банки, представительства, экспансия, банковские операции, кредитные организации.

Kudlai Yevhenii

TRENDS INTERNATIONAL BANK IN ECONOMICS XXI CENTURY

In the early twenty-first century to the Ukraine and the banking system of different countries the question, both in terms of the spread of globalization to preserve the normal state of the banking system and survive the profound changes in banking. For each banking institution in the first place there is the question of predicting crises in the future and the intention to reduce the possible negative consequences for the organization, if it is possible at all to avoid the crisis by adopting timely corrective action within the developed anti-crisis strategy. For further formation of anti-crisis strategy banking regulation, it is necessary to use new anti-crisis strategy. One of the methods to create new strategies to analyze international experience and its subsequent use in the analysis and development of new methods of banking regulation.

Keywords: international banks, establishment, expansion, banking credit organizations.

Постановка проблеми. На початку XXI сторіччя перед Україною та банківською системою різних держав постало питання, як в умовах поширення глобалізації зберегти нормальний стан банківської системи та пережити глибокі зміни в банківській справі. На початку XXI сторіччя почалась швидка ініціація нових банківських продуктів, з'явилися зміни та інновації в організації та формах обслуговування клієнтів, а також почали змінюватися методи та основні засади банківського менеджменту. Традиційні види банківської діяльності набули нових рис. Одночасно виникають нові види фінансових послуг та операцій, які не мають аналогів у попередніх діях на ринку. Для кожної банківської установи на перше місце виходить питання передбачення кризових явищ в майбутньому та наміри зменшити можливі негативні наслідки для організації, а при можливості взагалі уникнути кризових явищ методом своєчасного прийняття правильних дій в межах розробленої антикризової стратегії. Саме розроблення нової антикризової стратегії в подальшому призведе до завчасних дій спрямованих на усунення можливих кризових наслідків для української і міжнародної банківських систем.

Саме питання фінансової стійкості постає перед банківськими установами, в умовах підвищення конкуренції та посилення заходів регулювання з боку держави на банківський сектор. На сучасному етапі при значній кількості банківських установ постає питання про успішність їхньої діяльності та подальшої доцільності їхнього існування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку банківських організацій на початку XXI сторіччя займалися такі вчені, як В.Кочетков, Ф.Журавка, В.Білоцерківець, В.Гесць, І.Крючкова, А.Філіпенко, Е.Лібанова, В.Опарін, В.Федосов, а також зарубіжні автори: Р.Хольцман, Р.Хинц, Д.Родін Л.Глухих, Р.Зуйков, Дж.Синки мл.

Невирішені раніше проблеми. Незважаючи на велику кількість вчених, зберігається розмаїття думок стосовно проблем і перспектив розвитку банківських установ, існуючих проблем та заходів спрямованих на їх вирішення.

Цілі статті. Саме тому головним завданням даної статті є розгляд основних тенденцій і засад розвитку та формування міжнародних банків на зламі тисячоліття. В статті також показані основні характерні риси міжнародних корпорацій в залежності від їх географічного місця положення.

Сучасні міжнародні банки відіграють дуже важливу роль у світовій економіці. Однак важливими організаціями на тлі світової економіки є транснаціональні корпорації, які мають досить великі запаси ліквідних коштів і саме тому мають досить значний вплив на світову економіку і міжнародні банки в тому числі. Серед таких організацій можна виділити корпорації: «Ексон Мобайл» (3336,5 млрд. долл.), китайська корпорація «ПетроЧайна» (287,2 млрд. долл.), та інші. [3, с.8].

В першу чергу при аналізі діяльності транснаціональних банків потрібно, дати чітке визначення даного поняття.

Транснаціональні банки – різновид транснаціональних корпорацій, діяльність яких направлена на функціонування в банківській сфері. До рядів транснаціональних банків можна віднести кредитні організації, які мають залежні від головного офісу відділення в інших державах. Саме тому, транснаціональні банки, одночасно з транснаціональними корпораціями є суб'єктами, котрі здійснюють свою діяльність та проводять експансію через зарубіжні відділення. Особливістю діяльності банків, є те, що вони разом із частиною своїх операцій переносять за кордон капітал, одночасно, завдяки цьому банківська справа приносить додаткові доходи.

Транснаціональні банки можна охарактеризувати наступними чинниками:

- ТНБ відіграють ролі фінансових посередників на міжнародних ринках, проте виконують більш широкий, в порівнянні з національними банками, спектр міжнародних операцій. ТНБ виступають лідерами банківської справи та володіють сучасними технологіями, завдяки чому, мають можливість запропонувати своїм клієнтам інноваційні продукти та високу якість обслуговування;

- материнські компанії ТНБ являються дуже великими за розміром активів, кредитними організаціями та дуже часто відіграють ключові ролі на національному рівні в галузі банківських послуг;

- закордонні відділення ТНБ проводять банківські операції в інтересах засновника та держави з якої виникла дана організація, таким чином ТНБ стають ключовими гравцями не тільки на національних, а й на міжнародних ринках;

- важливою особливістю ТНБ, також виступає комерційна присутність в інших державах. За рахунок цього ТНБ здатні розширити свої кордони та проводити вигідні для себе операції в різних частинах світу. Комерційна присутність виконується за рахунок присутності залежних організацій, які володіють різними організаційно правовими формами. [7, с. 147]

Найбільш простою і поширеною формою закордонного відділення є представництво. Як правило саме з представництва ТНБ починають роботу на закордонних фінансових ринках. Даний вид роботи є розвідкою на можливість роботи. Такі відділення в основному виконують операційні функції та дають консультаційні послуги. Завдяки даному виду праці, ТНБ розглядають доцільність розвитку бізнесу в державі. Представництво є нерезидентом, що сприяє полегшеній процедурі розвитку в цільовій державі. [4, с. 371].

Іншим видом залежного розвитку є філіал. Філіал не є самостійною юридичною організацією і відповідальність за його діяльність несе батьківська структура. Відповідно до того, що відповідальність за дії філіалу лежить на батьківській організації, то і всі операції які проводяться у філіалі залежать також від неї. Завдяки повному контролю батьківської структури вся діяльність філіалу йде на користь батьківській структурі, тим самим забезпечуючи її новими доходами. Оскільки філіал, так як і представництво не є резидентами держави в якій знаходяться, то й місцеве законодавство не має чинного впливу на діяльність даних структур. Місцеві органи самоврядування мають лише право на частковий контроль за їх діяльністю, а всі регламентні вимоги організація повинна виконувати за правилами держави, в якій виникла батьківська структура.

В деяких державах існували заборони на експансію транснаціональних банків в національну економіку. Дані заборони існували не тільки в слабо розвинутих державах, а і в державах з розвинутою економікою. Дані заборони, наприклад, існували в Норвегії до 1995 року, та в Польщі до 1998 року. Найбільш часто держави використовують обмеження на кількість філіалів, розмір уставного капіталу та інше. [1, с.215]

В кінці ХХ сторіччя виник новий період в транснаціоналізації банківської діяльності. Головною рисою даного етапу стало багаторазове збільшення закордонних відділень міжнародних банків та їх активів В деяких державах банківські активи зросли в 5 раз.

В ряді держав, таких як: Аргентина, Армєнія, Ботсвана, Мєксика, Молдова, Нєпал, Нїгерїя, Польща, Перу, Румунїя, Чилї, бїльше половини уставного капїталу банкївської системи належить нерезидентам. Водночас в деяких державах Центральної та схїдної Європи (Чехїя, Угорщина, Словакїя, Хорватїя, Естонїя) доля іноземного капїталу складає приблизно 90%, а провіднї банкївські установи даних держав були інтегрованї в економїку розвинутих держав.

Ще одним важливим фактором, який сприяв розвитку мїжнародних банкїв на початку ХХІ сторїччя стала лїбералїзація та послаблення режимів доступу іноземних капїталїв в банкївській системї держав Латинської Америки, Центральної та Схїдної Європи, оскїльки в цей час їхня полїтика по регулюванню експансії зарубїжних кредитних органїзацій пом'якшилась та була виконана вїдміна дїючих заборон.

Розглянемо економїчні показники української економїки кїнця ХХ початку ХХІ сторїччя. Згїдно проаналїзованих даних банкївська справа та економїка України в кїнці ХХ сторїччя зростала у традиційних галузях в основному за рахунок вільних потужностей і саме тому інтеграція у свїтове господарство вїдбувалася, але у сферах не досить гїдних і не досить, перспективних для економїки у стратегїчному планї. Яким же чином розвивалась економїка в подальшому. Для подальшого стратегїчного розвитку обов'язковою умовою був розвиток кредитних органїзацій і формування достатньої пропозиції фїнансових інструментїв для залучення інвестицій в економїку України. Інвестиції вперше чергу планували використовувати для модернїзації виробничого устаткування та комп'ютерїзації в умовах науково технїчного прогресу. Оскїльки в Україні бїльшїсть устаткування в перше десятилїття ХХІ сторїччя досягло 21 рїчного вїку і вїдповїдно дане устаткування зїстарїло, як морально так і технїчно. [5, с.18].

На думку вчених-економїстів саме інвестиції, зовнїшнї та внутрїшнї мали б дати позитивний ефект у менеджментї та маркетинговї, однак навїть інвестиції не принесли б цїлковитого розв'язання проблем в економїцї. Тому основною задачею котру ставили вїтчизнянї фїнансовї установи, була проблема залучення до інвестицій внутрїшніх заощаджень, їх пїдтримки, гарантїй їх повернення та ефективного використання в майбутньому. Ключову роль в даному питаннї зіграли мїжнароднї банки, оскїльки суспїльство вїддає перевагу нерезидентам, тим самим намагаючись збїльшити рївень безпеки своїх заощаджень.

На думку І. Крючкової новий цикл для економїки України та розвиток нової економїки мав би початися в 2006-2011 роках. На думку вченої саме в цей перїод мав початися вихїд з трансформаційної кризи та початок зростання рївня ВВП до рївня 90-х рокїв. [6, с. 299]

Щодо розвитку мїжнародної економїки, то згїдно публїкацій на конференцїях ООН по розвитку, вказано, що головну роль в сучасному свїтовому господарствї та в виборї основних тенденцій розвитку свїтової економїки вїдїграють сїм найбільш впливових держав. Вїдповїдно: США, Японїя, Нїмєччина, Франція, Великобританїя, Канада, Італїя. Саме ці держави вїдїграють провідну роль в інтеграційних формуваннях.

Основними проблемами на початку ХХІ сторїччя для розвитку банкївського сектору в Україні були:

- занадто низькї вимоги до банкївського капїталу нових банкївських формувань. Вїдповїдно до цього на початку ХХІ сторїччя було створено багато неефективних банкїв, котрї не придїляють достатньої уваги антикризовим заходам та методам боротьби з положенням в державї. Головною цїллю даних органїзацій є максимїзація доходїв та занадто високї ризики. Системних характер банкївських ризикїв призводить до зниження фїнансових показникїв, необхідностї державного втручання в дїяльнїсть установи, та перекладання вїдповїдальностї за свої дїї з установи на державний орган регулювання банкївської дїяльностї [2, с.14];

- водночас до банкївських установ пред'являються занадто високї вимоги, в питаннї достатностї банкївського капїталу, що призводить до реального зниження кредитування «живого» сектору економїки. Також даний фактор обмежує можливїсть створення нових банкївських установ на сучасному етапї, що призводить до зменшення рївня здорової конкуренції і максимїзації прибуткїв банкївськими органїзацїями, якї встигли зайняти нїшу в секторї споживчого кредитування і отримують достатньо велику кїлькїсть державних проектїв для виконання;

- на початку ХХІ сторїччя, в перїод виходу з трансформативної кризи, банки не надавали достатньої уваги антикризовим заходам, що призвело до нових ризикїв в подальшїй дїяльностї.

Висновки.

В результатї аналізу виявленї найбільш суттєвї недолїки розвитку банкївських установ в Україні на початку ХХІ сторїччя. Серед даних недолїкїв основними є:

- недостатність національного регулювання транснаціональних банків, з причини недостатності нормативних актів, щодо регулювання діяльності установ-нерезидентів;
- занадто високі вимоги до нових фінансових установ і неможливість створення банківських структур, які б створювали сприятливі умови для розвитку «живого» сектора економіки;
- занадто низькі вимоги до існуючих банківських структур та неефективність державного регулювання системних банківських ризиків, на які вдаються установи для максимізації своїх прибутків;
- недостатність приділеної уваги до ризиків ліквідності банківських установ і відповідно великі ризики циклічного розвитку криз банків і банківської системи в цілому.

Література

1. Арриги Д. Долгий двадцатый век: Деньги, власть и истоки нашего времени. Пер. с англ. А.Смирнова, Н. Эдельмана. М., 2006, 359с.
 2. Кіреєва К.О., Регулювання банківського капіталу, автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата наук, К:2006, 21с.
 3. Родин Д.Я., Глухих Л.В., «Влияние кризисных явлений на устойчивость региональных банковских систем в условиях финансовой глобализации», Научный журнал КубГАУ, №34 (10), 2007 года, 13с., <http://ej.kubagro.ru/2007/10/pdf/3.pdf>, режим доступа свободный.
 4. Синки мл., Дж. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг. – М.: Альпика, 2007. –1050 с.
 5. Хольцман Р., Хинц Р., доклад «Обеспеченная старость в XXI веке», ВСЕМИРНЫЙ БАНК, Вашингтон, округ Колумбия, 2005г., 29с.
 6. Щегорцов В.А.,Таран В.А., «Мировая экономика», под ред.. В.А.Щегорцова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 528с.
 7. Філіпченко А.С., Рогач О.І., Шнирков О.І. «Світова економіка», 2-ге вид., стереотип. - К: Либідь, 2001. – 582 с.
1. Arry`gy` D. Dolgy`j dvadczatyj vek: Den`gy`, vlast` y` y`stoky` nashego vremeny`. Per. s angl. A.Smy`rнова, N. Эdel`mana. M., 2006, 359с.
 2. Kiryeyeva K.O., Regulyuvannya bankivs`kogo kapitalu, avtoreferat na zdobuttya naukovogo stupenya kandy`data nauk, K:2006, 21s.
 3. Rody`n D.Ya., Gluxy`x L.V., «Vly`yany`e kry`zy`snyx yavleny`j na ustojchy`vost` regy`onal`nyx bankovskiy`x sy`stem v uslovy`yax fy`nansovoj globaly`zacy`y`», Nauchnyj zhurnal KubGAU, #34 (10), 2007 goda, 13s., <http://ej.kubagro.ru/2007/10/pdf/3.pdf>, rezhy`m dostupa svobodnyj.
 4. Sy`nky` ml., Dzh. Fy`nansovyj menedzhment v kommercheskom banke y` v y`ndustry`y` fy`nansovyx uslug. – M.: Al`py`ka, 2007. –1050 s.
 5. Hol`czman R., Xu`ncz R., doklad «Obespechennaya starost` v XXI veke», VSEMY`RNYI BANK, Vashy`ngton, okrug Kolumby`ya, 2005g., 29s
 6. Shchhortsov V.A.,Taran V.A., «Myrovaya ekonomyka», pod red.. V.A.Shchhortsova. – M.: YuNYTY-DANA, 2005. – 528s.
 7. Filipchenko A.S., Rohach O.I., Shnyrkov O.I. «Svitova ekonomika», 2-he vyd., stereotyp. - K: Lybid', 2001. – 582 s.

Рецензент: Якубовський С.О., д.е.н., професор, завідувач кафедру світового господарства та міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І.І.Мечникова.

12.02.2014